

KØBENHAVNS KOMMUNE

Teknik- og Miljøforvaltningen

Center for Nye Anlægsprojekter

NOTAT

Til Mette Rothaus Voss Rathsach

Københavns kommune

Økonomiforvaltningen

10-11-2016

Sagsnr.

2016-0369701

Dokumentnr.

2016-0369701-1

Sagsbehandler

Lars Vestergaard Carlsen

**Inderhavnsbroen mv, konkluderende notat efter besigtigelse
10.oktober 2016 samt intern høring**

Hermed en opsummering med konklusioner i forlængelse af besigtigelsen. I besigtigelsen deltog repræsentanter fra Indre bys og Christianshavns Lokaludvalg, fra Lejerbo på Islands Plads, fra Dansk Cyklistforbund samt fra Københavns kommune.

Der blev ved besigtigelsen den 10.oktober snakket og diskuteret følgende (TMF's konklusioner for de enkelte punkter er indskrevet med **rødt**):

1. Havnegade/Nyhavn/broen: Konflikt mellem især cyklister og fodgængere (særligt om sommeren med mange turister), men også mellem cyklister og biler. Forslag om farvet belægning for cyklister og/eller gående. Forslag om at lede fodgængerne over de to fodgængerfeltet i Nyhavn og Havnegade, så de ikke befinder sig i cyklisternes krydsfelt. Ønske om cykelbump/rumlefelter. Også ønske om ændring af vigepligtsforholdene, så det er al trafik fra Havnegade, der har vigepligten. Dette har været prøvet ved politiet i september, men det kan vi ikke få deres samtykke til. Overordnet set er det politiets opfattelse, at det i store træk fungerer (jf møde med politiet på stedet den 20. september 2016).

Der har været overvejet en løsning med kæder mellem pullerterne, der skulle forhindre fodgængere i at træde direkte ind i det felt, hvor cyklisterne kører. Denne løsning har vi dog forkastet, da der dels er tale om et fodgængerområde, dels er der risiko for, at fodgængere kan snuble i kæderne. Endelig strider det mod TMF's fodgængerpolitik, at holde fodgængere væk fra områder, hvor de burde kunne færdes. I stedet vil vi forsøge at få cyklisterne til at nedsætte hastigheden ved nedkørsel fra broen og ned mod det kritiske sted. Dette vil vi gøre ved etablering af rumlefelter ét til to steder på broen i retning mod det aktuelle sted.

Cykelbanen i retning fra Nyhavn mod broen: Vi vil fjerne cykelsymbolet foran hjætænderne, da det gør hjætænderne mindre synlige.

Vedr. biler i Havnegade contra cyklister; Her vil vi se på muligheden for enten at etablere et rumlefelt eller evt. en hævet flade på kørebanen udfor nr. 55.

Udvikling af Anlægsprojekter

Islands Brygge 37
Postboks 339
2300 København S

Mobil: 21 32 47 13

E-mail
larcar@tmf.kk.dk

EAN nummer
5798009493149

www.tmf.kk.dk

Det er TMF's holdning, at det på nuværende tidspunkt ikke vil være muligt at gøre yderligere. Det er i øvrigt politiets holdning, at anlægget i sin nuværende form fungerer udmærket. Der er desuden mulighed for, at der, indenfor en overskuelig fremtid, vil blive bygget en stibro over Nyhavnskanalen i forlængelse af Havnegade. Det vil i givet fald betyde en ny udformning af krydsningspunktet.

2. Ønske om tydeliggørelse af, hvor cyklister, der skal mod Havnegade, skal placere sig. **Det er meget svært at tydeliggøre dette med den nuværende farve på belægning. Vi mener at det er noget, vi skal give lidt tid - så vil de fleste cyklister finde ud af, at de skal ind på den dobbeltrettede cykelsti.**
3. Broen: Advarselsblink kan være svære at se og lydgiveren svær at høre (for cyklister med musik i ørerne). Det fremhævedes, at især risinggaten kunne være svær at erkende, når den skal til at gå op. Ønske om, at risinggaten bemales i advarselsfarver/-striber eller at belægningen før risinggaten markeres med røde lamper, der blinker. **Der kommer mere lyd og lys på, men ikke på selve risinggaten - det er ikke teknisk muligt.**
4. Grønlandske Handelsplads: Det blev nævnt, at det kan være vanskeligt for cyklister at komme fra stien i Strandgades forlængelse ud på stien mellem broerne. (Sti-udmundingen på Strandgade er smal. Det er planlagt sådan for at få cykellister til at sænke farten. Der var delte meninger om, hvor stort et problem det er for cykellister at komme over på Strandgadestien – mange cykellister orienterer sig i forhold til de parkerede biler og finder alternative veje hen til Strandgade – dvs. de bevæger sig uden om Sti-udmundingen). Der vil komme et projekt (StreetFood) for pladsen indenfor de kommende år. Dette vil sandsynligvis eliminere cyklisternes genvejskørsel.
5. Sommerfuglebroen: Ønske om opdeling af den nuværende fællessti på broenet mod Islands Plads. **En af grundene til at denne ikke er opdelt i cykelister og gående, skyldes broens bredde – den er for smal til opdeling og stien ned foran Lejerbo er endnu smallere. Efter ønske fra Niels E. Bjerrum (MB, S) vil vi, hvis politiet giver samtykke, opmale hjattænder for fællestiens udmunding i den opdelte sti samt striber, der i krydset på broen markerer adskillelse og retning for cyklister i de to retninger samt fodgængere. Der er desuden udtryk ønske om, at hele broen markeres som fodgængerovergang, så cyklister forstår, at det er en gågade med cykling tilladt og ikke en cykelsti, hvor fodgængere må springe for livet. I henhold til afmærkningsbekendtgørelsen, må vi ikke bruge fodgængerfelter til markering af gågade. Broen er i dag ikke et gågadeområde, men dels en delt sti i hovedretningen mellem Grønlandske Handelsplads og Trangravsvej, mens det sekundære ben mod**

- Bodenhoffs Plads er fællessti. For fællessti gælder det, at der skal tages gensidigt hensyn, jf færdselslovens § 3, stk. 1.
6. Islands Plads ved Sommerfuglebroen: Der har i sommer været problemer med udskænkning ved/på Lejrbo's areal. Angiveligt var der en bevilling. Jeg har dog fået at vide af vores bylivsrådgiver, at der ikke er givet nogen tilladelser, andet end da Inderhavnsbroen åbnede.
  7. Bodenhoffs Plads 1, døren ud mod den smalle sti: Det føles ubehageligt/utrygt for beboerne at komme ud hér. Ønske om rumlestriber på hver side af døren med passende afstand til døren. Der har også været udskænkning på stien udfor Lejerbo. Vores bylivsrådgiver siger, at der ikke har været givet tilladelse til udskænkning hér. Ønske om rumlestriber 70 til 100 cm ud fra granittrappens fod og at de kommer til at se ud som striberne i et fodgængerfelt, så signaleffekten ikke er til at tage fejl af. Vi har ikke mulighed for at udforme rumlestriber på denne måde. Vi må ikke placere et fodgængerfelt, hvor fodgængerne ikke har et særskilt areal at komme "i land" på på den anden side. Der er på stedet i dag rumlefelte i form af brostensbånd på tværs. Der kunne suppleres med rumlefelte i termoplast, selvom det ikke vil være pænt at se på.
  8. Bodenhoffs Plads 7-17: Cyklister på fortovet. Jeg har foreslået en svingbom opsat ved stiens udmunding i Bodenhoffs Plads. Beboerønske om, at der også opsættes en bom nede i modsatte ende, altså ved nr. 17. Dér er det dog svært med en bom at hindre cyklister i at køre op på fortovet pga lavt kantstensopspring. Ved hjørnet skal det være to forskudte bomme, så fodgængere stadig kan komme igennem uden at skulle træde ud på kørebanen. Det er dog risiko for, at det ikke er helt effektivt, for der skal være tilstrækkelig plads til, at fx en gående med barnevogn kan komme igennem. Ønske om at der ses på cykelsti med savskårne brosten i det kommende Bodenhoffs Plads-projekt, da det bla.a er brostenene cyklisterne vil undgå. Jeg har hørt mig for, men der er ikke nogen, der kender noget til et aktuelt projekt for Bodenhoffs Plads.
  9. Bodenhoffs Plads, Mobil Shawarma: Vores bylivsrådgiver siger, at de gerne må parkere på almindelige p-pladser (herunder indenfor afmærkede båse) og sælge deres madvarer. Men de skal holde, så serveringen sker ind mod fortov/gangareal.
  10. Fodgængerfelterne i begge sider af broen skal være fysisk adskilt fra cykelstierne, da cyklisterne har det med at "vandre" ind i fodgængerfelterne. Med "fodgængerfelte" menes formentlig gangsti-delene. Det vil være vanskeligt at gøre noget i form af en fysisk adskillelse. En egentlig kantsten vil cyklisterne køre ind i og vælte over og fodgængerne vil kunne snuble over den. Der er ikke plads nok til steler m/kæder (lovmæssigt

min.krav til faste genstande på 40 cm mod cykelstier) mellem de to stidele. Der vil komme et projekt (StreetFood) for pladsen indenfor den nærmeste fremtid.

11. Jens Loft fra Dansk Cyklistforbund: ”Jeg hører dog til dem, der ikke mener, at der er væsentlige problemer på Christianshavnsiden, hvor de bløde trafikanter er adskilt fra biltrafikken. Her er trygt at cykle og gå, og jeg har i sommer med stor fornøjelse passeret dette sted med mine to cyklende børnebørn på henholdsvis 5 og 7 år.”
12. Jens Loft fra Dansk Cyklistforbund: ”Beboerne ved Bodenhoffs Plads 1 mente i sin tid, at når kanalbroerne kom, ville der blive en heftig og generende cykeltrafik forbi det smalle stykke ud til havnen. Det har vist sig ikke at være tilfældet. Brostenene er meget ubehagelige at cykle på, og det er, så vidt jeg har observeret, kun fodgængertrafikken, der er steget. En trafikmåling vil formentligt vise, at der ikke er et problem på dette sted. Udfaldene mod kaffe- og bananboderne er efter min opfattelse uforståelige. Vi er mange, der gerne ser byliv på Grønlandske Handels Plads, Islands Plads benyttes helt overvejende af beboerne og de, der har skibe liggende her. Her har frygten heller ikke vist sig at holde stik”.

Overordnet konklusion: En stor del af de beskrevne problemer skyldes dårlig opførsel i trafikken, manglende opmærksomhed, manglende hensyntagen til andre i trafikken. Dette kan være endog meget svært at løse, uanset, hvad vi gør af tiltag. Der ligger også en stor udfordring i at forsøge at løse konflikterne i krydsningen broen/Havnegade/Nyhavn. Hvis ikke de foreslåede tiltag hjælper tilstrækkeligt, kan det blive nødvendigt at afholde en workshop med deltagelse af repræsentanter fra lokaludvalgene, fra Lejerbo, fra politiet samt forskellige interesseområder fra kommunen - vi har jo også byrummet/arkitekturen/det æstetiske at tage hensyn til.

Fotos af Jonas Gammelgaard, CUA, fra 27.oktober:

Havnegade ved Nyhavn og brolandingen.

Sommerfuglebroen set fra Lejerbo-siden. Der er i dag opstribet adskillelse mellem gang- og cykelsti ude i krydset og der er markeret en "tavle" nede i belægningen, der skal fortælle, at dette broen er

fællessti. MEN: dels vender tavlen forkert, dels er den placeret for langt fremme (i gangstiområdet, der IKKE er fællessti). Endelig har tavlen ikke nogen juridisk gyldighed, da den ikke er omfattet af afmærkningsbekendtgørelserne - den er kun orienterende/vejledende. Der bør etableres hjåntænder på tværs (Peter Hammers forslag) og "tavlen" her skal så flyttes, så den kommer til at ligge bagved hjåntænderne.

Fællesstien udfor Lejerbo (Bodenhoffs Plads 1). Der er rumlestriber i brosten. Det er nok tvivlsomt, om et supplement med rumlestriber i thermoplast vil gøre den store forskel - udover at de vil kunne ses af alle - altså bidrage negativt i byrummet.